

Asia: VN/22906/2020

Digitalisaation edistämisen ohjelman (Digiohjelma) lainsäädäntötyöryhmän koonti ja näkemykset digitalisaation säädöstilanteesta ja muutosehdotuksista

Työryhmä toivoo vapaata palautetta tunnistamiinsa tunnistamistaan teemoista ja niistä tehdyistä johtopäätöksistä

1. Onko muistiossa tunnistettu digitalisaation edistämisen kannalta keskeiset teemat lainsäädännön näkökulmasta?

Kyllä

2. Onko jokin teema jäänyt kokonaan tunnistamatta?

-

a. Työryhmän näkemykset lainvalmistelun kehittämistarpeista (luku 2 alalukuineen)

2.1 Kuten raportissa todetaan uuden lainsäädännön valmistelussa ja säädösten päivittämisessä tulee ottaa huomioon digitalisointi riittävällä tavalla. Raportissa esitetty Tanskan malli voitaisiin ottaa Suomessa käyttöön sellaisenaan. Pääsääntö tulee olla se, että lainsäädännön tehtävänä ei tule olla digitalisoinnin estäminen, pl. erityisryhmät tai -asiat (esim. lapset). Tärkeä havainto raportissa oli myös se, että digitalisointi ei saa estää niiden tahojen viestintää ja kommunikointia, jotka eivät siihen kykene digitaalisesti, eli muitakin vaihtoehtoja tulee olla tarjolla.

2.2 Lainsäädännön valmistelussa on tärkeää ottaa huomioon eri toimijoiden käytännön kokemukset riittävällä tavalla. Kuten raportissa esitetään, käytännön toiminta tulisi tuntea ministeriöissä paremmin ennen lainvalmisteluun ryhtymistä, jotta ministeriöissä valmisteltavat julkisen hallinnon digitaalisiin palveluihin liittyvät lait toimeisivat mahdollisimman hyvin käytännössä.

2.3 Kuten raportissa esitetään lainsäädännön soveltajat tarvitsevat nykyistä enemmän tukea uuden digitaalisiin palveluihin liittyvän lainsäädännön toimeenpanossa.

b. Työryhmän näkemykset nyky-lainsäädännön soveltamisen tukemisesta (luku 3 alalukuineen)

3.1. Ok.

3.2. Tietosuoja-asetuksen asettamat reunaehdot digitalisoinnille on raportissa tuotu hyvin esille. Tietosuoja-asetuksen "liian tiukka" tulkinta estää digitaalisten palvelujen tarjoamisen joissain tilanteissa. Asiassa olisi löydettävä ratkaisu, joka mahdollistaisi digitaalisten palvelujen tarjoamisen laajemmassa mittakaavassa. Tietosuoja-asetuksen ja erityislakien tulkinnoissa ja soveltamisessa tarvitaan nykyistä enemmän ohjausta.

3.3 Lainsäädännön soveltajien tarve ja halu jakaa kokemuksia ja hyviä käytäntöjä muiden soveltajien kanssa riittävällä tavalla on tärkeää.

c. Työryhmän näkemykset nykylainsäädännön arviointitarpeista (luku 4 alalukuineen)

4.1 Lähtökohtana tulee olla tavoitetila, jossa digitaalisuus on oletusarvoinen tapa hoitaa asioita ja uusi normaali, jolloin tähän ei tarvitsisi

erikseen velvoittaa. Kuitenkin on huomioitava, että muitakin vaihtoehtoja tulee olla, koska kaikilla ei ole mahdollisuutta hoitaa asioita digitaalisesti.

4.2 Sähköinen tiedoksianto tulee asettaa ensisijaiseksi tiedoksiantotavaksi. Nykyiset säädökset asiakirjojen tiedoksi antamisesta hallintolaisissa ja erityislaeissa aiheuttavat joissakin tapauksissa kohtuuttomia ongelmia. Päätöksiä ei saada toimitettua asianosaisille kohtuullisessa ajassa tai ei ollenkaan (kielteiset hallintopäätökset).

4.3 -

4.4 -

4.5 Kaikki tiedonsaannin esteet viranomaisten välillä tulee poistaa. Pääsääntö tulisi olla, että viranomaisella on aina oikeus tiedonsaantiin toiselta viranomaiselta viranomaisen omien virkatehtävien suorittamiseksi. Kerrotuissa tapauksissa tarpeettomat tiedon siirtämisen esteet tulee lainsäädännössämme poistaa. Sama koskee asiakkaiden hakemuksiin liittyviä asiakirjoja, jotka ovat saatavissa sähköisessä muodossa toiselta viranomaiselta. Asiakkaita ei enää velvoitettaisi toimittamaan hakemuksissaan liitteinä asiakirjoja, jotka ovat saatavissa digitaalisesti muista verkostoista.

4.6 -

4.7. -

4. Vapaa palaute?

Muutostarpeiden arviointi on ollut kattavaa ja ehdotetut muutokset ovat kannatettavia.

Kutilainen Annika
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Pätsi Rainer
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes